

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË VUSHTRRIË PËR VITIN 2023

Prishtinë, qershor 2024

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Vushtrrisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2023, në përputhje me Ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Vushtrrisë (VU), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2023.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjes/ve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Vushtrrisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për Opinion të Kualifikuar

- B1 Nga kategoritë ekonomike investime kapitale, mallra dhe shërbime, komunalit dhe subvencione janë realizuar pagesa në vlerë 2,427,389€ për shpenzimet që i takojnë kategorisë së pagave dhe mëditjeve. Gjithashtu, nga kategoria e shërbimeve komunale janë bërë pagesa për investime kapitale në vlerë 17,700€, dhe nga investimet kapitale për mallra e shërbime janë paguar 11,260€.
- B2 Prezantim jo i saktë e pasurisë kapitale dhe jokapitale në PVF. Pasuritë kapitale në shpalosje janë nënvlerësuar për 1,493,654€, derisa pasuritë jokapitale janë nënvlerësuar për 512,507€.
- A1 Detyrimet kontigjente të shpalosura në PVF janë nënvlerësuar për 546,851€.
- B3 Obligimet e papaguara të shpalosura në PVF ishin mbivlerësuar për 89,958€.
- B4 Mungesë e dëshmimeve për llogaritë e arkëtueshme për taksën në biznes në vlerë 471,824€.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas konkluzionit tonë, për shkak të rëndësisë së çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit të Komunës së Vushtrrisë nuk kanë qenë në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- B5 Pagesa të parregullta për furnizime dhe punë në projekte kapitale.
- B6 Mungesa e projekteve detale ekzekutive për kontratat e punëve.
- B7 Parregullsi në procedurat e prokurimit publik.
- B8 Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit për kohëzgjatjen e kontratës dhe mos ofrimi i garancionit bankar për kualitetin e punimeve.
- A2 Mos pagesa e qirave mujore nga shfrytëzuesit e pronave pubike.
- A3 Tejkallim i vlerës së kontratave publike për punë dhe furnizime nga vlerat e buxhetuara.
- A4 Parregullsi gjatë aplikimit të zbritjeve nga baza tatimore për pronat me banim parësor, dhe nivel i ulët i inspektimit të pronave të paluajtshme.
- A5 Tejkallim i vlerës së planifikuar të shpenzimeve të kontrata me çmime të peshuara.
- B9 Parregullsi në procesin e pranimit dhe vlerësimit të aplikacioneve për subvencionim dhe mospërbushje e kriterëve nga fermerët.
- B10 Mos pagesa me kohë e obligimeve financiare për kontraktuesit.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Vushtrrisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Vushtrrisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Vushtrrisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Vushtrrisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticism profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Vushtrrisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Përmirësimet duhet të zbatohen te: menaxhimi dhe implementimi i projekteve kapitale, pranimi i punëve dhe çertifikimi i pagesave, klasifikimi e shpenzimeve në kategoritë përkatëse, prokurimi, menaxhimi i kontratave të qirasë për pronat publike, regjistrimi i pasurisë jofinanciare, menaxhimi i tatimit në pronë, llogarive të arkëtueshme dhe pagueshme, proceset e subvencionimit dhe monitorimit të projekteve, personeli, etj. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Si rezultat i procedurave përbarimore dhe vendimeve gjyqësore për mos pagesë me kohë të obligimeve ndaj kontraktuesve për realizim të punimeve dhe furnizimeve, si dhe personelit arsimor, nga Thesari janë realizuar pagesa në vlerë totale 2,610,378€. Prej tyre borxhi kryesor ishte 2,013,139€, derisa 597,239€ ishin pagesa shtesë në emër të kamatave, tarifave të përbarimit dhe shpenzimeve tjera gjyqësore.

Ky raport ka rezultuar me 27 rekomandime, prej tyre 9 janë rekomandime të reja dhe 18 të përsëritura.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja B1 - Shpenzime nga buxheti i kategorive ekonomike jo adekuate

Gjetja

Me planin kontabël të SIMFK-së janë përcaktuar saktë kategoritë ekonomike të shpenzimeve dhe kodet përkatëse prej nga duhet të realizohen pagesat e shpenzimeve sipas secilit lloj.

Nga auditimi i pagesave si dhe shpalosjet në PVF, kemi konstatuar se si rezultat i vendimeve gjyqësore, nga Thesari janë realizuar pagesa në vlerë 2,445,089€ nga kategoritë joadekuate buxhetore:

- Nga kategoria e investimeve kapitale janë paguar 2,178,523€ për shpenzimet që i takojnë kategorisë së pagave dhe mëditjeve,
- Nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve janë paguar 230,892€ për shpenzimet që i takojnë kategorisë së pagave dhe mëditjeve,
- Nga kategoria e shpenzimeve komunale janë paguar 9,000€ për shpenzime që i takojnë kategorisë së pagave dhe mëditjeve, dhe 17,700€ për shpenzime të kategorisë së investimeve kapitale, dhe
- Nga buxheti i subvencioneve janë paguar 8,974€ për shpenzime që i takojnë kategorisë së pagave dhe mëditjeve.

Gjithashtu, nga kategoria e investimeve kapitale, komuna ka paguar furnizime në vlerë 11,260€, që për nga natyra i takojnë mallrave dhe shërbimeve. Regjistrime të gabuara të shpenzimeve janë hasur edhe te

kategoria e subvencioneve, pasi subvencionet për përfitues individual dhe fermer në vlerë 589,775€ nuk janë regjistruar në kodet ekonomike përkatëse, po janë regjistruar gabimisht në kodet subvencione për entitete publike dhe entitete jo-publike.

Kjo ka ndodhur si rezultat i vendimeve gjyqësore për paditë e personelit arsimor dhe planifikimeve joadekuate nga komuna. Pagesat në emër të shujtave kanë ndodhur si rezultat i kontratës kolektive, shpenzimet e të cilave nuk janë planifikuar në buxhet nga komuna.

Ndikimi Regjistrimi dhe pagesa e shpenzimeve nga buxheti i kategorive ekonomike jo adekuate pamundëson raportim të drejtë dhe të saktë të informacionit financiar të shpenzimeve për komunën, qytetarët dhe palët tjera të interesit.

Rekomandimi B1 Kryetari duhet të sigurojë se shpenzimet e tilla përfshihen në planifikimet buxhetore, duke mundësuar regjistrimin dhe pagesën nga buxheti i kategorive dhe kodeve ekonomike përkatëse në përputhje me planin kontabël.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Mos regjistrimi i pasurisë kapitale dhe jokapitale në regjistrin kontabël dhe sistemin e-pasuria.

Gjetja Rregullorja nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë jo financiare, neni 11.3 përcakton se pas përfundimit të procesit të investimit, pasuria kapitale do të klasifikohet si pasuri në përdorim dhe të zbatohet zhvlerësimi. Po ashtu, neni 6.3 përcakton se pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK, ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria.

Pasuritë kapitale të shpalosura në PVF janë nënvlerësuar për 1,493,654€, pasi në regjistrin kontabël të pasurisë nuk ishin regjistruar 21 pasuri kapitale të blera gjatë vitit 2023. Komuna nuk kishte regjistruar as objektin e komunës në regjistër të pasurisë. Në regjistrin kontabël të pasurisë, ende ka pasuri në vlerë 8,770,472€ që janë të klasifikuara si investime në vijim, të regjistruara përgjatë viteve deri në vitin 2021, e të cilat pas përfundimit nuk janë destinuar në kategoritë përkatëse. Kjo ka pamundësuar kalkulimin e zhvlerësimit vjetor për këto pasuri.

Gjithashtu, komuna ka nënvlerësuar pasuritë jokapitale, pasi në PVF e vitit 2023 ka shpalosur pasuri në vlerë 129,498€, derisa në PVF e vitit 2022 kishte shpalosur pasuri jokapitale në vlerë 642,005€. Komuna nuk i ka regjistruar në programin e-Pasuria pasuritë jokapitale në përdorim nga institucionet komunale arsimore dhe shëndetësore.

Kjo ndodhur për shkak të kontroleve dhe monitorimit të dobët në regjistrimin e pasurisë nga drejtoria e financave dhe e administratës për detyrat e përcaktuara të zyrtarëve përgjegjës.

Ndikimi Mangësitë e identifikuara përveç që pamundësojnë menaxhimin e duhur të pasurisë, ato shkaktojnë mungesë të informatave për pasurinë që ka në dispozicion komuna, mbi/nënvlerësim të pasurive si dhe me ndikim në prezantimin jo të drejtë dhe të plotë të informatave në pasqyra financiare.

Rekomandimi B2 Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari i pasurisë të regjistrojë të gjitha pasuritë kapitale në SIMFK, dhe pasuritë jokapitale në e-pasuri. Pasuritë e regjistruara si investime në vijim, e të cilat kanë përfunduar si projekte, të rialokohen në kodet përkatëse të pasurisë që i takojnë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A1 - Shpalosje jo e saktë dhe e plotë e detyrimeve kontigjente në PVF

Gjetja Rregullorja nr. 01/2017 për pasqyrat financiare vjetore, neni 18 përcakton se OB në harmoni LMFPP-në raportojnë të gjitha detyrimet kontigjente.

Detyrimet kontigjente të shpalosura në raportin vjetor financiar janë nënvlerësuar për 546,851€, kjo pasi:

- Detyrimi kontigjent për kontest pronësor në vlerë 519,215€ nuk ishte prezantuar fare, ndonëse ende ishte në procedurë gjyqësore,
- Detyrimi kontigjent për kompensim prone në vlerë 42,650€ ishte prezantuar në vlerë 5,000€, dhe
- Një lëndë për kompensim page në vlerë 10,014€ e përfunduar si procedurë gjyqësore, dhe tani është një obligim real financiar, ishte shpalosur si detyrim kontigjent.

Kjo gjendje ishte për shkak të mungesës së komunikimit mes sektorit të financave dhe përfaqësuesit ligjor të komunës.

Ndikimi Mos shpalosja e saktë dhe e plotë e detyrimeve kontigjente ka ndikuar në nënvlerësimin e tyre dhe prezantim jo të drejtë financiar për kontigjencat.

Rekomandimi A1 Kryetari duhet të sigurojë përforcimin e komunikimit në mes sektorit të financave dhe përfaqësuesit ligjor të komunës, me qëllim që informacioni financiar në regjistrin e detyrimeve kontigjente dhe raportimi i tyre të jetë i saktë dhe i plotë në PVF.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Mbivlerësim i obligimeve të papaguara në raportin vjetor financiar

Gjetja Rregullorja MF 01/2017, neni 17 përcakton që OB-të të raportojnë të gjitha detyrimet e papaguara.

Obligimet e papaguara nuk janë prezantuar saktë në raportin vjetor financiar, pasi dy fatura për punët e zgjerimit të rrjetit të ujësjellësit në vlerë 89,958€ të cilat ishin paguar përmes procedurave të përmbarimit, ishin shpalosur si obligime të papaguara.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontroleve jo adekuate në menaxhimin dhe përditësimin e regjistrit të obligimeve të papaguara nga zyrtarët financiar.

Ndikimi Mangësitë e identifikuar kanë rezultuar me mbivlerësim të obligimeve dhe shpalosje të pasakta të informacionit për detyrimet që komuna ka ndaj kontraktuesve.

Rekomandimi B3 Kryetari duhet të sigurojë se obligimet e papaguara prezantohen drejtë dhe

saktë në PVF.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B4 - Mungesë e dëshmive për llogaritë e arkëtueshme për taksat në biznes

Gjetja Neni 16, i Rregullores MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar, përcakton që OB që mbledhin të hyra, janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumat e faturuara e të pa arkëtuara.

Për llogaritë e arkëtueshme të taksave në biznes në vlerë totale 471,824€, komuna nuk disponon dokumentet burimore, dhe si pasojë e kësaj kjo vlerë nuk mund të dëshmohet/provohet për saktësi.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos funksionimit të duhur të kontrolleve të brendshme për ruajtjen e dokumentacionit për borxhet në taksat në biznes.

Ndikimi Mungesa e dëshmive për llogaritë e arkëtueshme, përveç që ndikon në aspektin e raportimit financiar, pamundëson edhe marrjen e veprimeve ligjore për inkasimin e tyre.

Rekomandimi B4 Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës ruajnë dhe sigurojnë dhe mirëmbajnë dokumentacionin burimor për të hyrat nga taksat në biznes. Ndaj borxhlinjve të ndërmerren veprime ligjore për mbledhjen e të hyrave të pa inkasuara.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja B5 - Pagesa të parregullta për projekte kapitale

Gjetja

Me specifikacionin teknik të kontratave publike është përcaktuar sasia e punëve dhe kushtet tjera që kontraktuesi duhet ti realizoj, para se të ekzekutohet pagesa.

Nga inspektimet fizike të punimeve për projektet kapitale, kemi vërejtur se për pagesat e ekzekutuara, punimet dhe furnizimet nuk ishin realizuar siç kërkohej me paramasë, në këto raste:

- Kontrata e punëve për "Rregullimin e shtratit të lumit Silnica" në vlerë 1,049,680€ dhe aneks kontrata në vlerë 103,006€, kemi identifikuar se disa punime të parapara me paramasë dhe paralogari për pjesën III Punët e shëtitorës dhe shtegut të biçikletave, nuk janë realizuar siç janë përcaktuar me paramasë. Në pozicionin 9 - Furnizimi, transporti dhe vendosja e pllakave njështrësore nga graniti dhe mermeri me granil natyral (granit, diabaz, bazalt) etj, me ngjyrë të zezë me granulat granit nero 2-4 mm sipas detalit në projekt, në sasi $2,2420\text{m}^2 + 235\text{m}^2$ (aneks kontrata) = $2,655\text{m}^2$ me çmim 40€/m² me total pagesa 106,200€, nuk janë vendosur pllaka siç është përcaktuar me paramasë dhe paralogari as nga përmbajtja/materiali as nga ngjyra. Atestet e bëra për këto pllaka përcaktojnë se janë pllaka betoni. Në aneks kontratën për këtë projekt, sipas paramasës dhe paralogarisë, pjesa 3, Punët e shëtitorës dhe shtegut të biçikletave, pozicionin 3.8, nuk ishte bërë ngjyrosja/lyerja me material epoksit e shtegut të biçikletave në sasi 156m² në vlerë 4,680€.
- Kontrata për "Rregullimin dhe pastrimin e lumit Llap-Silnica", te pjesa I, pozicioni 1 - mobilizimi i ndërmarrjes për të gjitha aktivitetet përfshirë edhe ndërtimin e kantierit, në këtë pozicion përfshihet edhe furnizimi me ujë, lidhja me rrjetin e kanalizimit, rrethojat dhe të gjitha masat tjera për organizimin e brendshëm të kantierit në vlerë 50,000€, OE përveç vendosjes së një kantonjeri i cili nuk ishte funksional, nuk kishte infrastrukturë përcjellëse të ujit dhe kanalizimit, si dhe nuk ishin vendosur rrethojat.
- Kontrata publike për "Renovimin e palestrës sportive Jeton Tërstena", pozicioni 2 - Transformatori 250kva 10(20)/0,4 duhet të jete i pranuar nga KEDS në vlere 5,500€, është paguar në tërësi, edhe pse nuk ishte lëshuar në punë dhe pranuar nga KEDS. Gjithashtu, pozicioni 32 punët elektro montuese dhe projekti me ateste pranimit nga KEDS, dhënia e pranimit teknik nga KEDS dhe lëshimi në punë në vlere 4,000€ ishin paguar, derisa pranimit teknik, atestet dhe lëshimi në punë ende nuk ishte bërë.
- Kontrata "Sinjalizimi ndriçues me monitor digjital informues në katër hyrje të qytetit të Vushtrrisë", është konstatuar se pozicioni 14 - Furnizimi, instalimi dhe lëshimi në funksion e monitorëve dinamik digjital shumëngjyrësh (3 vende) me dimensione 1.0 m (L) x 1.0 m (H) = 1.0 m² (sipas përshkrimit në specifikacion) me të gjitha elementet përcjellëse deri në funksionalizimin e monitorit (lëshimin në përdorim së bashku me software-in përkatës), në vlerë 5,605€ është paguar, edhe pse ende nuk janë funksionalizuar. Po ashtu, te pozicioni Furnizimi, instalimi dhe lëshimi në funksion e monitorëve

dinamik digjital shumëngjyrësh (3 vende) me dimensione 5.00 m (L) x 1.00 m (H)=5.00 m² (sipas përshkrimit në specifikacion) me të gjitha elementet përcjellëse deri në funksionalizimin e monitorit (lëshimin në përdorim së bashku me software-in përkatës) në vlerë 23,246€, ishin paguar 17,4350€, ndonëse monitorët ende nuk janë funksionalizuar.

- Kontrata për "Renovimin e Palestrës sportive "Jeton Tërstena", kemi vërejtur se në pjesën I - Ngrohja, ftohja me termo pompe, pozicioni 1 Furnizimi dhe instalimi i pajisjes Chiller, 2 cope me çmim 20,250€, është kërkuar fuqia inpute e ftohjes 38.5 kw, ndërsa pajisja e montuar kishte kapacitetin 38.1 kw, si dhe fuqia inpute e ngrohjes është kërkuar 42 kw, ndërsa është ofruar 39.6 kw. Po ashtu, pozicioni 15 - Furnizimi dhe montimi i pompave qarkulluese për sistemin e ngrohjes dhe ftohjes 4 cope, derisa ishin montuar vetëm 3 copë, çmimi për cope 1,250€.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesës së kontrolleve të brendshme dhe mbikëqyrjes së dobët nga menaxherët e kontratave gjatë realizimit të projekteve kapitale.

Ndikimi Aprovimi për pagesë i punëve të përfunduara ndikon në dëmtimin e buxhetit dhe mos realizimin e kontratave siç është planifikuar.

Rekomandimi B5 Kryetari duhet të shtojë masat e kontrollit në menaxhimin e kontratave dhe të siguroj se menaxherët e kontratave dhe mbikëqyrësit e tyre të mos aprovojnë situacione të punëve të pa përfunduara,

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B6 - Mungesa e projekteve detale ekzekutive për kontratat e punëve

Gjetja Rregullorja nr. 01/2022 për prokurimin publik, neni 19.4, përcakton se specifikat teknike për kontratat e punës duhet të përcaktojnë në mënyrë të saktë natyrën dhe karakteristikat e performancës të punëve të kërkuara. Specifikat teknike duhet të përfshijnë, si pjesë substanciale të vetën, një projekt ekzekutues.

Nga mostrat e testuara, gjetëm se projektet detale ekzekutuese nuk ishin përgatitur për këto kontrata të punëve:

- Ndërtimi i kanalizimeve në territorin e Komunës së Vushtrrisë lot 1, në vlerë 506,130€.
- Rikonstruimi i rrugëve të asfaltuara në Komunën e Vushtrrisë lot 1, me vlerë indikative 420,000€.
- Ndërtimi i segmentit rrugorë Druar-Pestovë në vlerë 344,395€, dhe
- Rregullimi i shtratit të lumit Silnica në vlerë 1,049,680€, si dhe aneks kontratës në vlerë 106,006€.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve jo adekuate dhe mos zbatimit të kërkesave ligjore në hartimin e projekteve detale ekzekutuese për projektet kapitale nga njësitë kërkuuese.

Ndikimi Mungesa e projekteve ekzekutuese rritë rrezikun që gjatë implementimit të kontratës së punëve të paraqiten vështirësi, pengesa dhe paqartësi të ndryshme si në aspektin e realizimit, mbikëqyrjes së punimeve, vonesave, si dhe kostove shtesë.

Rekomandimi B6 Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar hartimi i projekteve ekzekutive.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B7 - Dobësi në procedurat e prokurimit publik

Gjetja

Rregullorja nr. 001/2022 për prokurim publik, neni 54.15, specifikon se kurdo që Autoriteti kontraktues (AK) nuk kanë të njohura sasitë indikative, kontratat me çmime për njësi, AK duhet të përcaktoj peshët në bazë të rëndësisë se secilës "kategori të shërbimeve" ose secilit "artikull" në mënyrë që AK të përcaktoj se cila është oferta me çmim më të ulët. Kontratat me çmime për njësi mund të udhëhiqen për të gjitha llojet e kontratave, kontratë për furnizime, shërbime dhe punë (riparime dhe mirëmbajtje). Në njoftimin për kontratë, përcaktohen kërkesat e përshtatshmërisë, kriteret ekonomike, teknike dhe profesionale të cilat duhet të plotësohen nga OE. Përcaktimi i specifikimeve teknike që referohen në një prodhim specifik ose burim, ose një proces të veçantë, ose marka tregtare, patenta, lloje ose origjina specifike ose prodhime, me LPP është si rregull i përgjithshëm i ndaluar.

Nga testimi i procedurave të prokurimit, kemi identifikuar se:

- Kontrata për "Punët e rekonstruimit të rrugëve të asfaltuara në Komunën e Vushtrrisë" në vlerë të parashikuar prej 420,000€, ishte aplikuar procedura e prokurimit me kriter çmimi më i ulët për njësi apo poentim. Në dosjen e tenderit, në Aneksin 1 specifikimet teknike të detyrueshme, disa pozicione të punimeve, nuk kishin të bënin me mirëmbajtje, por punime të reja. KRPP kishte monitoruar dhe shqyrtuar këtë aktivitet të prokurimit dhe kishte konstatuar se në paramasen dhe paralogarinë kishte pozicione të cilat cilësohen punë e re e jo mirëmbajtje dhe riparime. KRPP kishte sqaruar për Komunën se kontratat me çmime për njësi mund të udhëhiqen për kontratat e punëve vetëm në rastet kur kemi të bëjmë me riparime dhe mirëmbajtje, dhe kishte rekomanduar Komunën që ta shqyrtoj kriterin e dhënies së kontratës dhe të ndërmerri veprime për evitimin e këtyre gjetjeve. Gjithashtu, një nga kriteret e njoftimit për kontratë ishte caktimi i menaxherit të kontratës si përgjegjës i drejtpërdrejtë për ekzekutimin e projektit, ku ishte kërkuar përvoja e punës, kualifikimi etj, për të cilën ofertuesi kishte caktuar një menaxher të kontratës. Pas përfundimit të procedurës së prokurimit dhe nënshkrimit të kontratës, kontraktuesi kishte caktuar një tjetër menaxher të kontratës, i cili kishte nënshkruar Planin për Menaxhimin e Kontratës dhe situacionet e punimeve.
- Kontrata "Renovimi i palestrës sportive Jeton Tërstena" në vlerë 114,900€, në paramasë dhe paralogari, te pjesa VI/pozicioni 1, është përcaktuar marka tregtare e pajisjes UNTESH (AHU1), duke mos lënë opsion "ose të ngjashme" siç kërkohet me rregullat e prokurimit publik.

Këto kanë ndodhur për shkak të kontrolleve të brendshme joadekuate dhe mos zbatimit të kërkesave dhe rregullatives përkatëse të përcaktuara me Ligjin dhe Rregullën për prokurimin publik.

Ndikimi Mos zbatimi i procedurës adekuate të prokurimit publik mund të ndikojë negativisht në përzgjedhjen e ofertave më të favorshme dhe të reflektojë si në aspektin operativ dhe atë buxhetor. Përcaktimi i markës tregtare apo modelit në specifikimet e dosjes së tenderit ndikon në favorizimin e operatorit/ve të caktuar për llojin e caktuar të produktit duke kufizuar konkurrencën.

Rekomandimi B7 Kryetari duhet të sigurojë se kontraktimi i punëve për projektet kapitale të bëhet duke zbatuar llojin adekuat të procedurës së prokurimit publik. Rekomandimet e KRPP-së të merren në konsiderohet dhe të zbatohen nga zyra e prokurimit. Të shtohen kontrollet në përgatitjen e specifikimeve teknike dhe në procesin e vlerësimit të ofertave, në mënyrë që përzgjedhja e fituesve të bëhet vetëm pasi të jenë plotësuar kriteret e përcaktuara në dosjen e tenderit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B8 - Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit për kohëzgjatjen e kontratës dhe mos ofrimi i garancionit bankar për kualitetin e punimeve

Gjetja

Sipas nenit 63 të LPP-së dhe Rregullores Nr. 001/2022 për prokurimin publik, neni 29, siguria e ekzekutimit (SE) kërkohet si parakusht për nënshkrim të kontratës. Shuma e SE do të jetë e barabartë me të paktën 10% të vlerës së kontratës. SE do të mbetet valid për një periudhë prej tridhjetë (30) ditë pas kompletimit të kontratës. Gjithashtu, me kushtet e veçanta të kontratës (KVK) kërkohet garancioni për kualitetin e punimeve apo furnizimeve për një afat të caktuar dhe në vlerë 10% të vlerës së kontratës.

Nga auditimi i kontratave janë identifikuar mangësi në ofrimin e sigurimit të ekzekutimit të kontratave dhe garancionit bankar të kualitetit të punimeve dhe furnizimeve, si në rastet në vijim:

- Kontrata publike "Ndërtimin e kanalizimeve" sipas lot 1 deri lot 3, në vlerë 506,130€, sipas dosjes së tenderit, njoftimit për kontratë dhe nenit 10.1 të KVK është kërkuar që siguria e ekzekutimit të jetë 10% e vlerës së përgjithshme të kontratës për periudhën 37 muaj. OE kishte sjellë SE në vlerën 50,613€ me afat 12 muaj nga data e nënshkrimit, e jo për 37 muaj.
- Për kontratën "Ndërtimi i objektit të zyrave të administratës në QKMF" në vlerë 174,933€, vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit nuk është bërë në vlerën 10% të kontratës apo 17,493€, por në vlerën 13,600€.
- Kontrata publike "Ndërtimi i parqeve dhe hapësirave publike në fshatin Stanoc" në vlerë 65,184€, për shkak të vonësive në implementim, ka mbetur e pa mbuluar me sigurim të ekzekutimit për 7 muaj. Gjithashtu, garancioni bankar i kualitetit të punimeve ishte bërë për afatin 13 muaj, e jo për 24 muaj siç ishte kërkuar me kontratë.
- Për kontratën Renovimi i palestrës sportive "Jeton Tërstena", në vlerë 114,900€, nuk ishte sjellë garancioni bankar i kualitetit të punimeve për afatin 25 muaj. Pagesa e fundit ishte bërë pa u pranuar garancioni i punimeve.
- Për kontratën "Furnizimi dhe instalimi i monitorit LED" në vlerë 25,842€, nuk ishte sjellë garancioni bankar për afatin 24 muaj nga

data e pranimit te mallit. Pas furnizimit dhe instalimit monitori kishte pasur disa probleme teknike, dhe i njëjti është marrë prapë nga furnizuesi për servisim. Për shkak defekteve të pa riparueshme OE kishte vlerësuar se duhet të sjellët monitor i ri. Deri në kohën e auditimit, monitori nuk ishte sjellë.

- Për kontratën e punëve "Renovimi i shkollave sipas lot 1 deri lot 4" në vlerë 59,873€, nuk është ofruar garancioni bankar i kualitetit të punimeve në afat 1 vjeçar pas përfundimit të punimeve. Pagesa e fundit është bërë pa u pranuar garancioni i punimeve.
- Në 5 kontrata⁵ të punëve publike në vlerë totale 472,848€, ndonëse projektet nuk ishin përfunduar sipas afatit kohor dhe sigurisë e ekzekutimit kishin skaduar, të njëjtat nuk janë vazhduar për kohëzgjatjen shtesë të kontratës.

Kjo ka ndodhur për shkak të mbikëqyrjes së dobët në menaxhimin e projekteve kapitale nga menaxherët e kontratave, dhe mos kërkimit nga kontraktuesit vazhdimin e sigurisë së ekzekutimit të kontratës dhe garancionit të kualitetit të punimeve.

Ndikimi

Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit të kontratës nuk garanton mbulimin e dëmeve dhe shpenzimeve në rast të mos përmbushjes së kontratës nga ana e kontraktuesit. Gjithashtu, mos ofrimi i garancionit bankar për kualitetin e punimeve pamundëson kompensimin e dëmeve në rastet kur punët dhe furnizimet e kontraktuara nuk janë realizuar në kualitetin e duhur.

Rekomandimi B8

Kryetari duhet të sigurojë që në rastet kur kontratat publike nuk arrijnë të përfundohen brenda periudhës së kontraktuar, siguria e ekzekutimit të kontratës vazhdohet edhe për një periudhë shtesë në të cilën parashihet finalizimi i kontratës. Pagesat përmbyllëse të kontratave të mos realizohen pa u siguruar paraprakisht garancioni bankar i kualitetit të punimeve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Mos pagesa e rregullt e qirasë nga shfrytëzimi i pronave publike

Gjetja

Kontrata e qirasë, pika 7.1 specifikon se, nëse qiramarrësi dështon të paguajë obligimet e papaguara, apo dështon në zbatimin kushteve të kontratës, atëherë qiradhënësi e njofton qiramarrësin për mos përmbushjen, dhe nëse qiramarrësi nuk e përmirëson dështimin brenda 15 ditëve, atëherë kontrata qirasë automatikisht do të konsiderohet se ka përfunduar.

Gjatë testimeve, kemi vërejtur se në tre (3) raste, qiramarrësit e pronave publike nuk kishin përmbushur kushtet e marrëveshjes për pagesën e rregullt të qirasë mujore, dhe komuna nuk ka ndërmarrë veprime për përmbushjen e kushteve të kontratës, si te:

- Kontrata për shfrytëzimin e parcelës publike kadastrale me numër P-70202016-00001-1, për aktivitete afariste dhe zhvillim të veprimtarisë hoteliere prej 91 ari, e nënshkruar në prill 2020 me afat të shfrytëzimit për 20 vite dhe me qira mujore 650€. Qiramarrësi nuk ka paguar asnjë qira mujore për vitet 2022 dhe 2023, dhe borxhi total ishte 15,600€. Në janar të vitit 2024 kishte paguar vetëm 5,000€.
- Kontrata për shfrytëzimin e lokalit afarist 90 m2 në parcelën kadastrale numër P-70202016-0000127-0, e nënshkruar në shkurt

2017, me afat të qirasë 7 vite dhe me qira mujore 1,000€. Borxhi total i papaguar për këtë kontratë është 29,000€.

- Tre (3) kontrata për shfrytëzimin e pronave bujqësore me sipërfaqe mbi 25.45ha, (pronat në zonën kadastrale në Gracë) qiramarrësi kishte obligime të papaguara në vlerë totale 21,970€. Edhe pse kontratat ishin ndërprerë, borxhi ka mbetur i papaguar. Gjatë vitit 2023 nuk janë ndërmarrë veprime ligjore për mbledhjen e borxhit.

Kjo ka ndodhur për shkak të dështimit të kontroleve të brendshme dhe mos marrjen e masave ndaj kontraktuesve konform dispozitave të kontratave.

Ndikimi

Mos pagesa e qirasë ka ndikuar në dëmtim të buxhetit komunal. Mos marrja e veprimeve ligjore ndaj qiramarrësve të pa përgjegjshëm mund të inkurajojë të njëjtit dhe qiramarrësit tjerë të mos përmbushin obligimet kontraktuale.

Rekomandimi A2

Kryetari duhet të sigurojë që kontratat e qirasë për shfrytëzimin e pronave publike përmbushen nga qiramarrësit sipas kushteve kontraktuale, dhe në rast dështimi, kontratat e qirasë të ndërpriten. Për borxhet e papaguara të ndërmerren veprime ligjore për inkasimin e tyre.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A3 - Tejkallim i vlerës së kontratave nga vlerat e buxhetuara

Gjetja

Ligjin mbi ndarjet buxhetore, tabela 4.2 financimi i investimeve kapitale, ka përcaktuar shumat buxhetore për periudhën tre vjeçare për realizimin e secilit projekt të aprovuar.

Për dy (2) projekte kapitale, të planifikuara me planin e prokurimit dhe ligjin e buxhetit për tu realizuar në vitet 2023-2024-2025, janë nënshkruar kontrata të punëve në vlerë 1,463,511€, duke tejkalluar vlerën e buxhetuar për 365,502€. Rastet janë:

- Për ndërtimin e rrugëve "Bekim Berisha - Abeja dhe Vëllezërit Feka" lot 1, është nënshkruar kontrata në vlerë 788,251€, derisa pagesat gjatë vitit 2023 dhe projeksionet buxhetore me ligjin e buxhetit të vitit 2024 në total janë 558,252€, duke tejkalluar buxhetin e dedikuar për këtë projekt për 219,999€.
- Për ndërtimin e rrugës "Lumni Surdulli" lot 2, është nënshkruar kontratë në vlerë 685,260€, derisa pagesat gjatë vitit 2023 dhe projeksionet buxhetore me ligjin e buxhetit të vitit 2024 në total janë 539,757€, duke tejkalluar buxhetin e dedikuar për këtë projekt për 145,503€.

Gjithashtu, në tri (3) raste vlera e kontratave të nënshkruara për mallra dhe shërbime kishin tejkalluar vlerën e planifikuar me planin vjetor të prokurimit, si në rastet:

- Furnizimi me lëndë djegëse - dru lot1, vlera e planifikuar 141,581€, derisa kontrata ishte nënshkruar në vlerë 283,420€.
- Servisimi dhe mirëmbajtja e automjeteve, vlera e planifikuar 30,500€, derisa kontrata ishte nënshkruar në vlerë indikative 60,000€.
- Furnizim me material pedagogjik, vlera e planifikuar 16,000€, derisa kontrata ishte nënshkruar në vlerë 21,388€.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve të brendshme të dobëta në planifikim dhe aprovim të deklaratave të disponueshmërisë së mjeteve nga zyra e financave.

Ndikimi Hyrja në obligime kontraktuale pa u siguruar mjetet e nevojshme buxhetore, përveç që pamundëson realizimin e projekteve sipas planit, rritë edhe rrezikun e kostove shtesë për shkak të padive që mund të bëjnë kontraktorët në rast të mos pagesës së obligimeve për punët dhe furnizimet e realizuara.

Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë se vlerat e kontratave publike për projektet kapitale nuk tejkalojnë shumat e aprovuara me ligjin mbi ndarjet buxhetore, dhe shumat e planifikuara në planin vjetor të prokurimit

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A4 - Mangësi në llogaritjen e bazës tatimore për tatimin në pronë dhe nivel i ulët i inspektimit të pronave të paluajtshme

Gjetja

Ligji nr. 06/L-005 për tatimin në pronat e paluajtshme, neni 11 përcakton që personi fizik, i cili vendos deri më 30 nëntor të vitit para vitit tatimor se njësia e objektit shërben si vendbanim parësor dhe e deklaron këtë në komunë apo gjatë fazës së inspektimit, i lejohet zbritja prej 15,000€ nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit. Gjithashtu, neni 15.2 përcakton që veprimtaritë inspektuese të kryhen çdo vit për të paktën 20% të të gjitha objekteve brenda territorit të Komunës dhe vetëm kur është e nevojshme për parcelat.

Nga analiza e bazës së të dhënave të tatimit në pronë, kemi identifikuar 851 raste për të cilët nuk është llogaritur zbritja e bazës tatimore prej 15,000€, ndërsa në 42 raste kjo zbritje është bërë 2 herë, dhe në një rast tjetër zbritja është aplikuar 3 herë. Gjithashtu, komuna nuk ka arritë që të bëjë verifikimin e së paku 20% të pronave/objekteve të përgjithshme. Nga 25,098 prona të përgjithshme, gjatë vitit 2023 ishin verifikuar vetëm 15.8% apo 3,966 prona.

Kjo ka ndodhur si rezultat i mos funksionimit të kontrolleve në fazën e inspektimit si dhe mos përditësimit të bazës së të dhënave për tatimin në pronë. Niveli i ulët i verifikimit ka ndodhur për shkak të mungesës të anketuesve në terren për verifikim të pronave të paluajtshme.

Ndikimi Mangësitë në llogaritjen e bazës tatimore ndikojnë në kalkulim të pasaktë të tatimit në pronë, duke mbingarkuar me tatim disa tatimpagues, dhe liruar pa të drejtë disa të tjerë. Moskryerja e inspektimit të pronave të paluajtshme mund të rezultojë në informacion jo të plotë për gjendjen aktuale të pronave, si dhe të ardhura potencialisht më të ulëta në dobi të komunës.

Rekomandimi A4 Kryetari duhet të sigurojë se kalkulimi i zbritjeve nga baza tatimore e pronave me vendbanim parësor aplikohet saktë, dhe se veprimtaritë inspektuese kryhen çdo vit për të paktën 20% të të gjitha pronave/objekteve brenda territorit të Komunës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A5 - Tejkalimi i vlerës së planifikuar te kontrata me çmime të peshuara**Gjetja**

Rregullorja për prokurimin publik, neni 54.15, sqaron se kurdo që AK nuk dinë sasi të indikative, kontratat me çmime për njësi, AK duhet të përcaktoj peshat në bazë të rëndësisë së secilës "kategori të shërbimeve" ose secilit "artikull" në mënyrë që AK të përcaktoj se cila është oferta me çmim më të ulët. Në këto raste nuk vlen pragu apo tavani +/-30%. Duke pasur parasysh faktin se peshimi i kategorive duhet bërë duke u bazuar në peshën dhe në rëndësinë e kategorisë përkatëse, kjo nënkupton që vlera e realizuar (shpenzuar) nuk mund të ndryshoj nga raportet sipas peshës së dhënë fillimisht në dosjen e tenderit.

Për kontratën publike me çmim të poentuar për "Mirëmbajtja e Ndriçimit Publik" në vlerë të parashikuar prej 120,000€, realizimi i pagesave kishte tejkaluar vlerën totale të parashikuar, duke arritur në 156,000€. Për më tepër, nuk është ruajtur raporti ndërmjet sasisë apo përqindjes së realizuar të kategorisë dhe peshës apo përqindjes së dhënë gjatë kontraktimit asaj kategorie. Kategoria A e peshuar me 70% apo në total në vlerë 84,000 ishte realizuar 164% apo 137,410€. Kategoria A kishte çmime më të larta për njësi.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesës së kontrolleve të brendshme nga menaxherët e kontratave dhe mbikëqyrësit e drejtpërdrejt në monitorimin e projekteve.

Ndikimi

Mos ruajtja e përqindjes apo peshimit të kategorive të kontraktuara shkakton kosto shtesë buxhetore për shkak se raporti i peshimit ishte faktori kryesor në përzgjedhjen e tenderit apo ofertës më të lirë gjatë procedurës së prokurimit.

Rekomandimi A5

Kryetari duhet të sigurojë që te kontrata me peshim të mos aplikohet rritja prej 30% te vlerës së kontratës bazë. Gjatë realizimit të kontratës, të ruhet e njëjta përqindje apo raport i peshimit të kategorive/pozicioneve siç janë kontraktuar.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B9 - Dobësi në procesin e subvencionimit të fermerëve dhe OJQ-ve****Gjetja**

Sipas thirrjes publike 09 nr.83.23 për aplikim nga fermerët për pagesa direkte (bletë, dele, etj), dhe thirrjes publike nr. 04922/23 për subvencionim të prodhimit të qumështit, aplikuesit duhet të dorëzojnë vërtetimet për kryerjen e obligimeve komunale për tatimin në pronë dhe mbeturinat. Gjithashtu, me thirrjen publike caktohet periudha kohore e aplikimit prej 15 ditëve.

Gjatë testimit të procedurave të subvencionimit janë identifikuar këto mangësi:

- Në dy (2) raste të subvencionimit të fermerëve në vlerë 4,751€, përfituesit nuk i kishin plotësuar kriteret e kërkuar me thirrjen publike, pasi nuk kishin ofruar dëshmi se kanë paguar obligimet ndaj komunës për taksën në mbeturina dhe tatimin në pronë.

- Në katër (4) raste të subvencionimit të projekteve në fushën e DKRS-së në vlerë 18,000€, komisioni i vlerësimit të kërkesave nuk ka përdorur formularët standard të vlerësimit siç kërkohet me rregulloren bazë, dhe
- Te projekti "Ndërtojmë vetëdijen zgjohemi kundër drogave" në vlerë 2,500€, përveç mungesës së formularëve të vlerësimit dhe deklaratës për financimin e dyfishtë, përfituesi i subvencionit kishte aplikuar dy ditë pas mbylljes së afatit për aplikim dhe komisioni kishte pranuar aplikacionin për subvencionim.

Kjo ka ndodhur si rezultat i mos zbatimit të procedurave dhe akteve rregullative përkatëse nga zyrtarët përgjegjës gjatë vlerësimit të kërkesave për subvencionim.

Ndikimi Mungesa e kontrolleve adekuate lidhur me procesin e vlerësimit të aplikantëve mund të ndikojë në trajtim jo të barabartë të përfituesve të mundshëm.

Rekomandimi B9 Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të nevojshme që procesi i vlerësimit për subvencione të jetë në pajtueshmëri të plotë me kriteret e përcaktuara në thirrje publike për subvencione.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B10 - Vonesa në pagesën e obligimeve ndaj kontraktuesve

Gjetja LMFP, neni 39, përcakton që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për punët, mallra dhe shërbimet e realizuara të paguhet brenda 30 ditëve kalendarike pas pranimin të faturës.

Gjatë auditimit kemi identifikuar se pesë (5) lëndë për investime kapitale në vlerë totale 230,689€, dhe gjashtë (6) lëndë për mallra dhe shërbime në vlerë totale 30,988€, nuk ishin paguar brenda afatit kohor ligjor prej 30 ditëve nga data e pranimin të faturave. Vonesat ishin nga 10 deri 120 ditë.

Kjo ndodhur për shkak të hyrjes në obligime pa u siguruar mjetet buxhetore, si dhe kontrolleve jo adekuate në menaxhimin e obligimeve.

Ndikimi Mos pagesa me kohë e obligimeve financiare rritë rrezikun e padive të mundshme nga kontraktuesit, dhe kjo mund të shkaktojë kosto shtesë financiare për komunën.

Rekomandimi B10 Kryetari duhet të sigurojë se hyrja në obligime bëhet vetëm pasi mjetet buxhetore të jenë zotuar paraprakisht, dhe se obligimet financiare ndaj kontraktuesve të paguhen brenda 30 ditëve nga data e pranimin të faturave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Të hyrat

Të hyrat e planifikuara për vitin 2023 ishin 2,900,559€, ndërsa janë realizuar 3,407,323€, duke tejkaluar planin për rreth 17%. Struktura e të hyrave përbëhet nga tatimi në pronë, të hyrat nga taksat në mbeturina, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga qiraja, participimet, dhe taksat tjera komunale.

Çështja B11 - Mangësi në menaxhimin e të dhënave për tatimpaguesit në ProTax

Gjetja

UA nr. 03/2021 për mbledhjen dhe regjistrimin e informative mbi pronën dhe tatimpaguesin, neni 7, paragrafi 1.1, kërkon numrin personal identifikues të tatimpaguesit fizik. Ndërlidhur me këtë edhe MFPT, përkatësisht Departamenti i Tatimit në Pronë, ka njoftuar komunitat për vendimin e marrë për regjistrimin e numrit personal në rastin e zbatimit të nenit 11 të Ligjit nr. 06/L-005, për Tatimin në Pronën e Paluajtshme me qëllim të shmangies së dyfishimeve apo parregullsive eventuale.

Nga analizimi i bazës së tatimit në pronë kemi identifikuar se janë 1,997 tatimpagues të cilët në shënimet e bazës ProTax janë pa numër personal ose me numër personal gabim.

Mos përditësimi i informatave për tatimpaguesit në bazën e të dhënave për tatimin në pronë ka ndodhur për shkak të funksionimit të dobët të kontrolleve të brendshme.

Ndikimi

Mos përditësimi i informatave të tatimpaguesve, ndikon në nënvlerësimin apo mbivlerësimin e bazës tatimore. Rrjedhimisht, kjo mund të ndikoj edhe në informata jo të plota lidhur me zbritjet e mundshme për vendbanim parësorë të lejuar.

Rekomandimi B11

Kryetari duhet të shtojë kontrollet e brendshme për të siguruar plotësimin dhe përditësimin e të dhënave për tatimpaguesit në sistemin ProTax.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Pagat dhe mëditjet

Buxheti final për paga e mëditje ishte 12,166,732€, derisa gjatë vitit është shpenzuar pothuajse i tërë buxheti apo 12,140,866€, Numri i të punësuarve sipas buxhetit ishte 1,617 ndërsa në fund të vitit numri i tyre ishte 1,559.

Çështja A6 - Dobësi në procedurat e rekrutimit për nëpunësit publik

Gjetja Ligji për zyrtarët publik, neni 7, përcakton që pranimi në detyrë i zyrtarëve publik bazohet në parimin e meritës, mundësive të barabarta, profesionalizmit dhe integritetit, mosdiskriminimit, përmes një procedure të hapur dhe konkurruese. Me konkursin publik përcaktohen kushtet dhe kriteret e kualifikimit që duhet të plotësojë kandidati/ja.

Nga auditimi i procedurave të rekrutimit të nëpunësve publik / mësimdhënësve, kemi identifikuar se:

- Për pozitën e punës "Edukatore për parashkollor" testi me shkrim nuk ishte nënshkruar nga kandidatja fituese. Gjithashtu, përgjigjet e pyetjeve teorike në testin me shkrim të kandidatës, ishin të identike me përgjigjet në shabllonin e testit me shkrim që kishte përgatitur komisioni për pranim, dhe kjo le të kuptojë që përgjigjet e testit me shkrim të jenë kopjuar.
- Për pozitën e punës "Mësimdhënëse për lëndën e tekstilit" me konkurs ishte kërkuar që kandidati/ja të ketë kualifikimin Master i tekstilit, Inxhinier i diplomuar i tekstilit - drejtimi i konfeksionit, përderisa kandidatja e punësuar kishte kualifikimin bachelor i arteve në dizajn të modës; dhe
- Për pozitën e punës "Mësuese klase", me konkurs ishte përcaktuar që kohëzgjatja e kontratës të jetë me kohë të caktuar, derisa në kontratën e punës nuk është përcaktuar kohëzgjatja apo data se kur do të përfundojë afati i kontratës.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve të dobëta dhe mos respektimit të procedurave dhe kriterëve të konkursit nga anëtarët e komisionit dhe zyrtarët përgjegjës gjatë zhvillimit të procedurave të rekrutimit dhe nënshkrimit të kontratës së punës.

Ndikimi Përzgjedhja e kandidatëve jo meritor mund të ketë ndikim negativ në arritjen e objektivave dhe detyrave të punës. Mos përcaktimi i saktë i kohëzgjatjes së kontratës së punës përveç që është në kundërshtim me kërkesat ligjore, gjithashtu shkakton paqartësi si të e punësuar, e po ashtu edhe në aspektin e planifikimit organizativ dhe buxhetor.

Rekomandimi A6 Kryetari duhet të sigurojë se procedurat e rekrutimit të punonjësve zhvillohen sipas kërkesave ligjore dhe kriterëve të përcaktuara me konkursin publik. Të përmirësohen kontrollet e brendshme në organizimin e testit me shkrim, dhe se në kontratat me afat të caktuar të përcaktohet saktë afati kohor i angazhimit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë

Buxheti final për mallra dhe shërbime duke përfshirë edhe shpenzimet komunale në vitin 2023 ishte 5,170,610€, prej tyre ishin shpenzuar 4,865,351€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me shërbime kontraktuese, furnizime të ndryshme për institucionet arsimore dhe shëndetësore, furnizim me pajisje të ndryshme, mirëmbajtje të ndërtesave, derivate, shërbime komunale, etj.

Çështja A7 - Faturimi i shpenzimeve të derivateve me çmim jo të saktë

- Gjetja** Në bazë të nenit 4.3 të kontratës me numër të prokurimit AQP-19-006-111, për furnizim me karburante, lot 6 - niveli lokal, kalkulimi i çmimit bëhet duke u bazuar në çmimin mesatar mujor të berzës, kursit valutor mesatar mujor të bankës qendrore evropiane, dhe elementeve tjera fikse dhe variabile. AQP ka qasje në berzë dhe bënë kalkulimin e çmimit në baza mujore, ky çmim i dërgohet kontraktuesit dhe të njëjtin çmim e publikon në web faqen e AQP-së.
- Në faturën për furnizim me derivate për ngrohje qendrore nuk është aplikuar çmimi i duhur. Për furnizimin e muajit dhjetor, është përdorur çmimi i berzhës së muajit nëntor, çmim ky më lartë se çmimi i muajit dhjetor, duke rezultuar me mbi-pagesë për 998€.
- Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve të dobëta si në menaxhimin e kontratës ashtu edhe procesimin e pagesës nga zyra e financave.
- Ndikimi** Mos aplikimi i saktë i çmimit ka shkaktuar kosto shtesë financiare për komunën.
- Rekomandimi A7** Kryetari duhet të sigurojë se procesimi i pagesave bëhet vetëm pasi të jetë konstatuar se faturat përmbajnë çmimet e sakta ashtu siç janë kontraktuar.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B12 - Mos përcaktimi i qartë i specifikimeve teknike në marrëveshjen për shërbimet e pastrimit dhe sigurimit të objekteve komunale

- Gjetja** Me marrëveshjen kontraktuale duhet të përcaktohen qartë lokacionet dhe numri i punëtorëve që do të angazhohen, orarin dhe hapësirat ku do të ofrohen shërbimet e pastrimit dhe sigurimit fizik.
- Në marrëveshjen mes komunës dhe kompanisë publike lokale për kryerjen e shërbimeve komunale të mirëmbajtjes dhe pastrimit, si dhe sigurimin fizik të objekteve publike të komunës (objektet arsimore dhe shëndetësore, si dhe objektet e administratës), nuk janë përcaktuar specifikat konkrete, përkatësisht objektet dhe lokacionet ku do të realizohen shërbimet, orari apo koha e shërbimeve, numri i punëtorëve që do të angazhohen, etj. Ne kemi vërejtur se faturimet bëhen në bazë të numrit të punonjësve, përderisa me marrëveshje nuk është përcaktuar numri i punonjësve.
- Kjo ka ndodhur për shkak të planifikimeve joadekuate nga njësitë kërkuese dhe dobësive nga zyra ligjore në hartimin dhe përcaktimin e qartë të kushteve specifike të marrëveshjes.

Ndikimi Mos përcaktimi i qartë i specifikimeve teknike në marrëveshje krijon paqartësi si në aspektin operativ të realizimit të shërbimeve, mbikëqyrjes, dhe në aspektin financiar, për shkak se me marrëveshje nuk është përcaktuar njësia matëse (numri i punëtoreve, etj).

Rekomandimi B12 Kryetari duhet të sigurojë që në Marrëveshje të përcaktohen saktë specifikimet teknike që kanë të bëjnë me lokacionet, hapësirat punuese, orarin ku do të kryhen shërbimet e pastrimit dhe sigurimit, si dhe numrin e punonjësve që do të angazhohen në ofrimin e atyre shërbimeve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.4 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 1,153,155€, prej tyre në vitin 2023 ishin shpenzuar 1,129,213€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me financimin e OJQ-ve për projekte në fushën e kulturës, rinisë dhe sportit, individë, si dhe financimin e fermerëve në fushën e bujqësisë.

Çështja B13 - Parregullsi në monitorim dhe raportim nga OJQ-të përfituese të subvencioneve

Gjetja	<p>Neni 23 i Rregullores nr. 04/2017 mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, përcakton që për secilën kontratë të lidhur, ofruesi i mbështetjes financiare cakton një zyrtar përgjegjës i cili duhet kujdeset për monitorimin e implementimit të projektit. Përfituesi raporton te zyrtari monitorues, përkatësisht ekipi monitorues, në baza të rregullta, lidhur me zbatimin e projektit/programit, sipas kërkesave të kontratës. Raportimi përfshin raporte narrative dhe financiare.</p> <p>Për tre (3) projekte të subvencionuara në fushën e kulturës, rinisë dhe sportit në vlerë totale 10,500€, përfituesit kishin sjelle raporte financiare, por që raportet nuk ishin mbështetur me dëshmi (fatura, pagesa, kontrata etj), derisa për projektin në fushën e shëndetësisë dhe mirëqenies sociale në vlerë 13,500€, përfituesi nuk kishte dorëzuar fare raport financiar dhe narrativ.</p> <p>Kjo situatë ka ndodhur për shkak të mungesës së monitorimit dhe neglizhencës nga zyrtarët përgjegjës për të mbikëqyrur implementimin dhe raportimin nga OJQ-të përfituese.</p>
Ndikimi	Mungesa e monitorimit dhe raportimi i mangët nga përfituesit nuk siguron se mjetet financiare janë shpenzuar për qëllimin e dedikuar.
Rekomandimi B13	Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari përgjegjës për monitorim dhe zbatim të projekteve të subvencionuara, zbaton të gjitha procedurat e kontrollit, për raportimin e tyre që të arrijnë të arsyetojnë shpenzimet sipas memorandumit, dhe monitorimeve apo raportimeve sipas kërkesës së rregullores përkatëse.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B14 - Thirrjet publike për subvencionim të fermerëve jo në pajtim me kërkesat e Rregullores komunale për subvencionim

Gjetja	<p>Sipas nenit 25 të Rregullores së brendshme të komunës nr. 03/2020 për përkrahjen e fermerëve në bujqësi dhe bizneseve në sektorin privat, dokumentet e nevojshme për të aplikuar për subvencione dhe grante për fermerë të cilat duhet të dorëzohen gjatë aplikimit për ndarjen të subvencioneve dhe granteve në lëmin e bujqësisë, për personat fizikë përfshijnë, duke mos u kufizuar janë: projektin ideor, dëshmi për pagesën e taksave komunale, dëshmi mbi pagesën e tatimit ne pronë, deklaratë se nuk është përfitues i një granti të ndarë nga pushteti qendror apo lokal në këtë fushë brenda vitit fiskal.</p> <p>Në thirrjen publike nr. 83.23 për subvencionimin e fermerëve në bujqësi (pagesa direkte për bletë, deleve, etj.) me vlerë të përkrahjes 55,944€, dhe në thirrjen publike nr. 04922/23 për subvencionimin e prodhimit të shtëpisë së</p>
---------------	---

qumështit në vlera e përkrahjes 73,534€, mungonin kërkesat e përcaktuara me rregulloren komunale si: projekti ideor, dëshmia për pagesën e tatimit në pronë dhe deklarata se nuk është përfitues i një ndonjë granti nga ndonjë tjetër institucion publik.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos funksionimit të mirëfilltë të kontrolleve të brendshëm gjatë përgatitjeve të thirrjeve publike, gjë që ka ndikuar që dëshmitë e kërkuara të mos jenë në pajtueshmëri të plotë me rregulloren e brendshme të komunës.

- Ndikimi** Mos harmonizimi i kërkesave të thirrjeve publike për subvencionimin e fermerëve në bujqësi me rregulloren e brendshme ndikon në menaxhimin jo të drejt dhe efikas të mjeteve të ndara për subvencione në lëmin e bujqësisë, apo në diskriminimin e aplikuesve të tjerë.
- Rekomandimi B14** Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të duhura për forcimin e kontrollit të brendshme në mënyrë që kërkesat për dokumentet e nevojshme për subvencionimin e fermerëve të jenë në pajtueshmëri të plotë me rregulloren e brendshme për subvencione.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B15 - Mos përgatitja e Planit vjetor për subvencionimin e OJQ-ve dhe Raportit vjetor për subvencionet e dhëna.

Gjetja

Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 6, ofruesit e mbështetjes financiare përgatisin pjesën e planit vjetor të mbështetjes financiare për OJQ-të më së largu 30 ditë pas miratimit të buxhetit vjetor të Republikës së Kosovës.

Komuna nuk e ka hartuar planin vjetor për mbështetje financiare publike për OJQ-të, dhe as Raportin vjetor për subvencionet e dhëna.

Kjo ka ndodhur për shkak të mos koordinimit në mes zyrës së financave dhe drejtorive komunale, për të përgatitur një plan vjetor të konsoliduar për subvencionim.

- Ndikimi** Mungesa e planit vjetor për subvencionim krijon paqartësi dhe mungesë informacioni për palët e interesit dhe institucionet shtetërore se në cilat fusha do të dedikohet buxheti i subvencioneve,
- Rekomandimi B15** Kryetari duhet të sigurojë përgatitjen e planit vjetor për subvencionim dhe i njëjti të dërgohet te zyra e qeverisjes së mirë në ZKM, si dhe përgatitjen dhe publikimin e raportit vjetor për përfituesit e subvencioneve sipas kërkesës rregullative.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.5 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 9,012,557€, prej tyre në vitin 2023 ishin shpenzuar 8,078,586€. Struktura e investimeve kapitale përbëhet nga investimet në infrastrukturën rrugore, rregullimin e lumenjve, mirëmbajtjen investive, ujësjellës, ndërtimin dhe renovimin e objekteve shëndetësore, arsimore dhe kulturore, makineri, furnizime me pajisje mjekësore, pajisje tjera, etj.

Çështja B16 - Vonesa në realizim të projekteve kapitale dhe mos raportim tremujor i progresit fizik dhe financiar i projekteve në departamentin e buxhetit

Gjetja

Ligji nr. 08/L-193 për ndarjet buxhetore, neni 4, përcakton se OB-të përmes sistemit PIP duhet të raportojnë në MF / departamentin e buxhetit, nga mbyllja e secilit tremujor, për progresin fizik dhe financiar për projektet kapitale mbi 1,000,000€.

Në secilën kontratë publike përcaktohet afati kohor i fillimit dhe përfundimit të punimeve, furnizimeve dhe shërbimeve. Ndërlidhur me këtë, neni 70.5, i Rregullores nr. 001/2022 për prokurimin publik, specifikon se pasi të jetë nënshkruar kontrata nga të dy palët, Zyrtari Kryesor Administrativ do ta emërojë MK përgjegjës për menaxhimin e kontratës specifike dhe një mbikëqyrës të drejtpërdrejtë të MK. Për më tepër, neni 70.10, përcakton që pas pranimit të njoftimit për emërim si menaxher i kontratës (MK), i njëjti duhet të kyçet në sistem të prokurimit elektronik dhe duhet të fillojë me fazat e menaxhimit të kontratës nëpërmjet funksioneve për menaxhim të kontratës.

Nga testimet kemi identifikuar se nëntë (9) kontrata publike për punë nuk ishin realizuar sipas afatit kohor të përcaktuar me kontratë dhe as nuk ishin aplikuar penalet për vonesat, në këto raste:

- Kontrata për Ndërtimin e objektit të zyrave të administratës në QKMF në vlerë 174,933, duhej të përfundonin jo më vonë se 30.09.2023, deri në kohën e auditimit (mars 2024), punimet nuk kishin përfunduar.
- Kontrata për Ndërtimin e rrugëve lokale në 7 fshatra Lot 2 në vlerë 108,157€, e nënshkruar më datë 24.10.2022, duhej të realizohej brenda 50 ditëve. Kontrata nuk ishte realizuar deri në fund të vitit 2023.
- Kontrata për Ndërtimin e parqeve dhe hapësirave publike në fshatin Stanoc në vlerë 65,184€, është nënshkruar më datë 26.10.2022, dhe duhej të përfundonte brenda 35 ditëve. Punimet janë kryer me 7 muaj vonesë.
- Kontrata për Sinjalizim ndriçues me monitor digjital informues në katër hyrje të qytetit të Vushtrrisë në vlerë 49,498€, e nënshkruar me datë 06.10.2023, duhej të përfundonte brenda 30 ditëve kalendarike nga data e fillimit të implementimit. Kontrata nuk kishte përfunduar as deri në mars 2024.
- Punimet për kontratën Renovimi i palestrës sportive "Jeton Tërstena" në vlerë 114,900€, ishin përfunduar me 7 muaj vonesë.
- Kontrata për Sinjalizimin horizontal dhe vertikal në vlerë 69,821€, duhej të përfundonte brenda 40 ditëve kalendarike, derisa punimet janë realizuar me vonesë prej 190 ditëve.
- Kontrata për Ndërtimin e rrethojave në SHFMU "Bajram Curri dhe në Qerdhën 2" në vlerë 28,611€, ishte realizuar me 35 ditë vonesë.
- Kontrata për Renovimin e shkollave sipas lot 1 deri lot 4 në vlerë

59,873€, duhej të përfundonte deri në fillim të muajit gusht 2023. Punimet kishin përfunduar nga gjysma e muajit dhjetor, apo gati me 5 muaj vonesë.

- Kontrata për Ndërtimin e rrethojave të fushave sportive dhe oborreve në shkolla në vlerë 31,498€, ishte realizuar me 45 ditë vonesë, derisa pranimit teknik i punimeve nga komisioni ishte bërë me 85 ditë vonesë.
- Kontrata për Asfaltimin e rrugës Vesekovac-Sllakoc në vlerë 110,000€, e nënshkruar më datë 08.11.2022 dhe duhej të përfundonte brenda 60 ditëve, përderisa projekti kishte përfunduar në qershor 2023,
- Kontrata për Ndërtimin e rrugës me kubëza betoni Rr. "Fehmi Tahir Istrefi", lot 1 deri 3 në vlerë 91,387€, e nënshkruar më datë 06.07.2023, duhej të përfundonte brenda 65 ditëve. Punimet nuk janë përfunduar brenda afatit për shkak të planifikimeve joadekuate dhe nevojës për aneks kontratë shtesë,
- Kontrata për Rregullimin e oborrit të QKMF-së në vlerë 30,654€, e nënshkruar më 22.08.2022 duhej të përfundonte brenda 45 ditëve, situacioni i parë ishte përfunduar në prill 2023, derisa pagesa e dytë në fund të vitit 2023.
- Për kontratën Projektimi i projekteve të infrastrukturës Lot 1 në vlerë indikative të kontratës 220,000€, vendimi për caktimin e MK dhe mbikëqyrësit të drejtpërdrejtë të menaxherit ishte marrë 42 ditë pas nënshkrimit, derisa Plani për Menaxhimin e Kontratës është përgatitur dhe nënshkruar nga MK 2 muaj pas datës së nënshkrimit të kontratës.

Për më tepër, Komuna e Vushtrrisë nuk kishte raportuar në Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve përmes sistemit PIP, nga mbyllja e secilit tremujor, për progresin fizik dhe financiar të projekteve me vlerë mbi 1,000,000€. Po ashtu, MK dhe mbikëqyrësit e drejtpërdrejtë nuk kanë plotësuar mjaftueshëm të dhënat lidhur me menaxhimin e kontratës dhe vlerësimin e performancës së kontratave në modulën e menaxhimit të kontratave në platformën e-prokurim. Nga regjistri i 262 kontratave publike kemi konstatuar se vetëm për 42 kontrata publike ishin bërë vlerësimet e performancës.

Kjo ka ndodhur për shkak të menaxhimit jo të mirë të kontratave publike, si dhe për shkak të hyrjes në obligime kontraktuale pa u siguruar mjetet e nevojshme buxhetore. Mos përdorimi i modulit për menaxhim të kontratës në e-prokurim ka ndodhur për mungesës së informatave të duhura nga MK rreth aplikimit të modulit për menaxhimin e kontratës në e-prokurim.

Ndikimi

Mos implementimi i kontratave publike brenda afateve kohore ka ndikim negativ në aspektin buxhetor dhe operacional, dhe se kjo reflekton drejtpërsëdrejti në mos ofrimin e infrastrukturës dhe shërbimeve me kohë për qytetarët. Mos raportimi për progresin e fizik të projekteve kapitale, dhe mos përditësimi i informatave rreth implementimit të kontratave në modulën elektronik pamundëson analizimin, përcjelljen dhe vlerësimin e performancës së realizimit të kontratës.

Rekomandimi B16

Kryetari duhet të sigurojë që kontratat publike të realizohen sipas afateve kohore dhe kushteve tjera kontraktuale. MK për çdo raport të punëve të sqarojnë arsyet e vonesave, dhe në rastet kur ato janë të paarsyetuara, të aplikohen penalet. Gjithashtu, drejtorja e financave përmes sistemi PIP, në

baza tremujore, të raportoj për progresin fizik dhe financiar në departamentin e buxhetit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A8 - Blerja e makinerisë së përdorur

Gjetja

Opinionit i KRPP-së i datës 22.11.2022, shpjegon që prokurimi i mallrave të përdorura nuk rekomandohet, ngase specifikimet teknike që përcaktohen nga autoriteti kontraktues nuk garantojnë domosdoshmërisht se dy apo më shumë mallra që kanë të njëjtat specifikime teknike kanë edhe kapacitetet e njëjta në kushtet performancës dhe funksionalitetit. Kjo është për shkak të faktit të paparashikueshëm dhe të pa kontrollueshëm sepse një produkt mund të jetë në gjendje më të mirë se tjetri, apo thjesht njëri më pak i prishur se tjetri.

Arsyet e tilla në të vërtetë mund të ndikojnë në cilësinë, performancën dhe funksionalitetin e mallrave dhe mund të bëjnë blerje krejtësisht jo efektive për autoritetin kontraktues. Pamundësia për të krahasuar dy tenderë identik do të përbëjë një shkelje të parimit të trajtimit të barabartë të konkurrentëve. Sidoqoftë, prokurimi i mallrave të përdorura mbetet në përgjegjësi të autoritetit kontraktues.

UA (MPB) nr. 08/20219 për përcaktimin e pajisjeve mbrojtëse, teknike dhe mjeteve për zjarrfikje dhe shpëtim, me nenin 15, pika 1.2 përcakton që afati i përdorimit të automjeteve zjarrfikëse në gjendje të rregullt teknike është deri në 15 vite nga viti i prodhimit.

Komuna ka blerë një autocisternë zjarrfikëse të vjetër të vitit 1995 në vlerë 69,468€. Me dosjen e tenderit ishte përcaktuar që viti i prodhimit të mos jetë më i vjetër se 1993. Komuna duke blerë automjet 28 vite të vjetër, nuk ka respektuar UA (MPB) nr. 08/2019, që lejon përdorimin e automjeteve zjarrfikëse të vjetra deri në 15 vite.

Nga zyrtarët përgjegjës blerja e automjetit të përdorur është arsyetuar me mungesën e buxhetit.

Ndikimi

Blerja e makinerisë së vjetër ka ndikim në performancën dhe funksionalitetin e automjetit për përdorim në rastet e emergjente. Ky lloj i kontraktimit mund ta bëjë blerjen jo efektive dhe të shkaktojë kosto shtesë financiare për mirëmbajtje dhe servisim për shkak të vjetërsisë së automjetit. Blerja e makinerisë së përdorur, nuk siguron dhe vë në pikëpyetje kapacitetin dhe funksionalitetin e përdorimit të tij në raport me paranë e shpenzuar.

Rekomandimi A8

Kryetari duhet të sigurojë që fondet publike për blerje të përdoren në mënyrën më ekonomike duke mundësuar që të merret vlera për para. Automjetet e dedikuara për njësinë e zjarrfikjes të jenë në përputhje me kërkesat e UA (MPB) nr. 08/0219.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A9 - Pagesa e situacioneve të punimeve jo në pajtim me kushtet e veçanta të kontratës

Gjetja

Kushtet e Veçanta të Kontratës (KVK), neni 27.1, përcakton se për çdo pagesë të ndalet 10% e vlerës, dhe kjo shumë e mbajtur e parasë do të paguhet brenda 30 ditëve nga dita e lëshimit të deklaratës së llogarisë përfundimtare të referuar në neni 29 të KPK. Kontraktuesi mund të zëvendësoj paratë e mbajtura me garancion bankar.

Në gjashtë (6) pagesa për projekte kapitale në vlerë 161,359€, menaxherët e kontratave nuk kishin mbajtur 10% të vlerës nga çdo pagesë / situacion të punimeve, dhe as nuk kishin zëvendësuar mbajtjen e parasë me garancion bankar.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve të dobëta në menaxhimin e kontratave dhe pranimit të situacioneve për pagesë.

Ndikimi

Mos mbajtja e parasë i pamundëson autoritetin kontraktues kompensimin e dëmeve që mund të ndodhin gjatë implementimit të kontratave.

Rekomandimi A9

Kryetari duhet të sigurojë së menaxherët e kontratave zbatojnë në tërësi kushtet e veçanta të kontratës, dhe nga secila pagesë e situacioneve të aplikojnë mbajtjen e parasë në 10% të vlerës në rastet kur nuk ofrohet garanci bankare nga kontraktuesit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.6 Të arkëtueshmet

Llogaritë e arkëtueshme të prezantuara në PFV e vitit 2023 në total janë 6,460,793€. Saldo e të arkëtueshmëve kryesisht përbëhet nga tatimi në pronë dhe tokë, taksat për menaxhimin e mbeturinave, leje ndërtimore, taksat për biznese, qiraja nga shfrytëzimi i pronave komunale, etj.

Çështja B17 - Rritje e llogarive të arkëtueshme

Gjetja Rregulla Financiare 03/2010 për të hyrat, rregullon kërkesat dhe procedurat për regjistrimin, barazimin dhe mbledhjen e të hyrave vetanake.

Llogaritë e arkëtueshme kanë tendencë rritje, derisa në fund të vitit 2022 të arkëtueshmet ishin 5,796,928€, në fund të vitit 2023 ato ishin 6,460,793€, përkatësisht janë rritur për 667,166€ apo 11.5% në krahasim me vitin paraprak. Rritja më e theksuar është te taksat për mbeturina dhe taksat për leje ndërtimore.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve dhe veprimeve të pamjaftueshme në arkëtimin e të hyrave.

Ndikimi Mos arkëtimi në kohë i të hyrave të ngarkuara ndikon në nivelin e fondeve të mbledhura për buxhetin e komunës dhe reflekton negativisht në financimin dhe realizimin e projekteve komunale.

Rekomandimi B17 Kryetari të sigurojë përmirësimin e procesit të menaxhimit të llogarive të arkëtueshme, përmes ndërmarrjes së veprimeve të nevojshme me qëllim rritjen e efikasitetit në arkëtimin e të hyrave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.7 Funkzioni i auditimit të brendshëm

NjAB ka përgatitur planin strategjik dhe planin vjetor të punës, dhe ka realizuar auditimit e planifikuara. NjAB përbëhet nga vetëm dy auditor të brendshëm. Komiteti i Auditimit ka mbajtur takime pune dhe ka shqyrtuar raportet e auditimit të brendshëm.

Çështja B18 - Nivel jo i duhur i adresimit të rekomandimeve të auditimit të brendshëm, dhe mos plotësim i NjAB-së me numrin e duhur të auditorëve të brendshëm

Gjetja Në planet e veprimit për adresimin e rekomandimeve jepen afatet dhe veprimet që do të ndërmerren nga menaxhmenti për zbatimin e tyre. Rregullorja 01/2019 për themelimin e NjAB-së, neni 5.1.1, përcakton që çdo subjekt i sektorit publik me buxhet mbi 7mil € duhet të ketë së paku tre auditorë të brendshëm.

Në raportin vjetor të punës, NjAB ka vlerësuar se nga 21 rekomandimet e dhëna në raportet e auditimit të brendshëm, vetëm 9 rekomandime janë adresuar plotësisht nga menaxhmenti. Gjithashtu, menaxhmenti nuk ka adresuar rekomandimin e vitit të kaluar që NjAB-në ta plotësojë me së paku tre (3) auditorë të brendshëm.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve të dobëta dhe mos ndërmarrjen e veprimeve konkrete në adresimin e rekomandimeve të NjAB-së dhe rekomandimit të ZKA-së.

Ndikimi Mos adresimi i rekomandimeve ndikon në mos përmirësimin dhe përsëritjen e mangësive të njëjta. Mungesa e numrit të duhur të auditorëve të brendshëm do të ndikojë në mos përfshirjen e duhur të aktiviteteve operative në planifikimet vjetore të punës së NjAB-së.

Rekomandimi B18 Kryetari duhet të sigurojë zbatimin në tërësi të rekomandimeve të auditimit të brendshëm dhe që NjAB-në ta plotësojë me numrin e mjaftueshëm të auditorëve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁷	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Burimet e fondeve	23,373,910	27,503,054	26,213,118	18,327,419	18,297,176
Grante Qeveritare - Buxheti	20,473,351	21,843,710	21,238,617	15,281,820	15,664,569
Financimi përmes huamarrjes	0	0	0	158,056	52,937
Të bartura nga viti i kaluar	0	2,733,627	2,561,003	1,426,001	1,174,440
Të hyrat vetanake	2,900,559	2,900,559	2,411,650	1,392,598	1,085,992
Donacionet vendore	0	6,048	1,848	48,236	25,894
Donacionet e jashtme	0	19,109	0	20,707	293,344

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 4,129,144€. Kjo rritje është rezultat i vendimeve të qeverisë në vlerë 1,503,713€, të hyrave të bartura nga viti paraprak në vlerë 2,733,627€, si dhe donacioneve në vlerë 25,156€.

Komuna ka shpenzuar 26,214,018€ ose 95.3% të buxhetit përfundimtar të vitit 2023, me një përmirësim prej 14.3% në krahasim me vitin 2022. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Në vitin 2023 Komuna ka përfituar 350,837€ të hyra nga gjobat në trafik dhe 40,970€ nga gjobat e gjykatave. Këto të hyra nuk janë të përfshira në tabelën e mëposhtme për arsye se këto i planifikojnë dhe i inkasojnë institucionet përkatëse, ndërsa Komunës i alokohen në baza tremujore gjatë vitit për realizim të pagesave.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	23,373,910	27,503,054	26,213,118	18,327,419	18,297,176
Pagat dhe mëditjet	10,796,373	12,166,732	12,140,868	10,100,514	10,603,104
Mallrat dhe shërbimet	3,904,187	4,687,020	4,416,993	3,306,294	3,109,691
Komunalitë	472,500	483,590	447,458	381,075	309,362
Subvencionet dhe transferet	942,000	1,153,155	1,129,213	1,183,529	836,871
Investimet Kapitale	7,258,850	9,012,557	8,078,586	3,356,007	3,438,148

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti për Paga e Mëditje është rritur për 1,370,359€. Rritja është rezultat i vendimeve të qeverisë në shumë 1,357,127€, dhe pranimeve në shumë 13,232€ me qëllim rimëkëmbjen ekonomike të dedikuara për sektorin e shëndetësisë dhe mirëqenies sociale.

- Buxheti i Mallrave dhe Shërbimeve është rritur për 782,833€. Rritja është ndikuar nga bartja e të hyrave të vitit të kaluar në vlerë 782,672€, dhe nga donacionet e pashpenzuara nga vitet e kaluara në vlerë 160€.

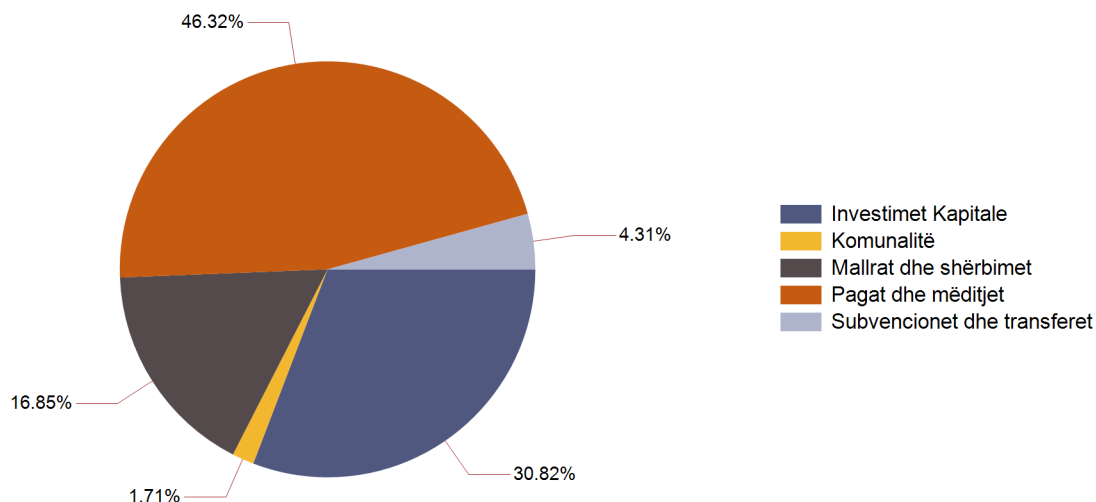
- Buxheti për Shërbime Komunale është rritur për 11,090€, nga bartja e të hyrave të vitit të kaluar.

- Buxheti për Subvencione dhe Transfere është rritur për 211,155€, nga bartja e të hyrave të vitit të kaluar.

- Buxheti për Investime kapitale është rritur për 1,753,707€. Rritja është ndikuar nga të hyrat e bartura nga viti i kaluar në shumë 1,728,710€, dhe nga donacionet e pashpenzuara nga vitet e kaluara në vlerë 24,997€. Programi i Investimeve Publike përfshin 196 projekte kapitale të vitit aktual dhe viteve paraprake. Projektet kryesisht janë dedikuar për infrastrukturë rrugore, ujësjellës, fusha sportive, rregullim të lumenjve, kanalizim, ndërtim dhe renovim të objekteve arsimore dhe shëndetësore, makineri, pajisje, etj.

Komuna e Vushtrrisë ka përfituar nga programi i rimëkëmbjes ekonomike mjete në vlerë 13,232€ €, të cilat janë shfrytëzuar nga sektori i shëndetësisë dhe mirëqenies sociale.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2023

Të hyrat e realizuara nga Komuna në vitin 2023 ishin 3,407,323€. Ato kanë të bëjnë kryesisht nga të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga taksat në mbeturina, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë e bizneseve, të hyrat nga qiraja, participimet, dhe taksat tjera komunale.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Pranimet	2022 Pranimet	2021 Pranimet
Totali i të hyrave	2,900,559	2,900,559	3,408,023	2,569,400	2,670,051
Të hyrat tatimore	1,152,144	1,152,144	1,268,599	969,623	895,449
Të hyrat jo tatimore	1,748,415	1,748,415	2,138,724	1,599,777	1,772,618
Të hyrat tjera	0	0	700		1,984

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2022 të Komunës së Vushtrrisë ka rezultuar me 21 rekomandime kryesore. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatohet rekomandimet e dhëna, si dhe ka përgatitur raport periodik lidhur me progresin e zbatimit të rekomandimeve të vitit 2022. Raporti i auditimit për vitin 2022 si dhe plani i veprimit për adresimin e rekomandimeve është diskutuar në kuvendin komunal.

Deri në fund të auditimit për vitin 2023, dy (2) rekomandime ishin adresuar, 18 rekomandimet nuk ishin adresuar, dhe një (1) nuk është i aplikueshëm më. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 3 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

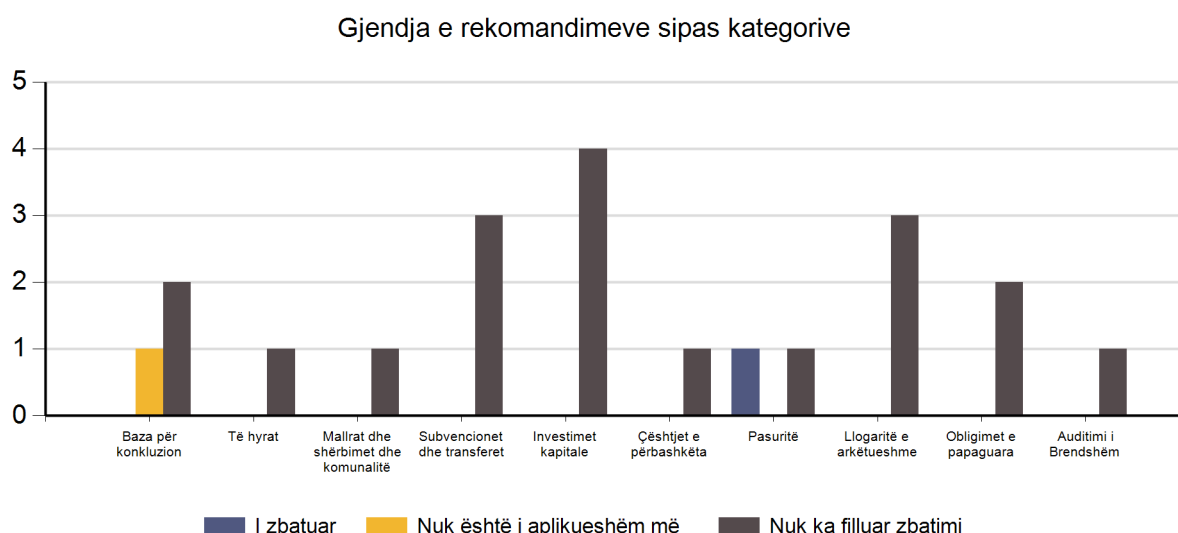

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2022	Veprimet e ndërmarrë	Statusi
1.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të thellojë bashkëpunimin me Ministrinë e Financave, për të siguruar që mjetet për kryerjen e obligimeve që kanë mbetur nga marrëveshja kolektive (para aprovimit të Ligjit të pagave) apo obligimeve tjera, të buxhetohen dhe të paguhen me kohë dhe nga kategoritë përkatëse, për të shmangur keqklasifikimin dhe shpenzimet e panevojshme.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk është i aplikueshëm më
2.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të nevojshme për forcimin e kontrollit të brendshme në mënyrë që dokumentet e nevojshme për subvencionimin e fermerëve të jenë në pajtueshmëri të plotë me kërkesat e përcaktuara me rregulloren e brendshme të komunës për subvencione.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin

3.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të siguroj se menaxherët e kontratave dhe mbikëqyrësit e tyre të mos aprovojnë situacione të punëve të pa përfunduara, si dhe këto mjete të paguara të kthehen në buxhetin e komunës.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
4.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që numrat e letërnjoftimit të përmirësohen në sistemin ProTax.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
5.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetari duhet të sigurojë që komuna të pranoj faturat sipas specifikave të përcaktuara në marrëveshje dhe vlerat e faturës të jenë në pajtim me marrëveshjen për pagesat e caktuara mujore.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
6.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë se personat përgjegjës përgatitin Planin Vjetor për Mbështetje Financiare për Organizatat Joqeveritare (OJQ) dhe të sigurojë se i njëjti përmban të gjitha kërkesat e përcaktuara me rregullore për Mbështetje Financiare.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
7.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të nevojshme që procesi i vlerësimit për subvencione të jetë në pajtueshmëri të plotë me kriteret e përcaktuara në thirrje publike për subvencione.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
8.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari përgjegjës për monitorim dhe zbatim të projekteve të subvencionuara, zbaton të gjitha procedurat e kontrollit, për raportimin e tyre që të arrijnë të arsyetojnë shpenzimet sipas memorandumit, dhe monitorimeve apo raportimeve sipas kërkesës së rregullore përkatëse.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
9.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë që në të ardhmen përmes zyrtarëve përgjegjës, sigurimet e ekzekutimit për projektet e përfunduara duhet të kenë vlefshmëri në raport me periudhën e përbushjes së kontratës ashtu siç parashihet me Rregullat dhe Udhëzuesin Operativ për Prokurimin Publik.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonësive dhe të kostove shtesë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi

11.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar çështjet pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve përmes projekteve ekzekutive dhe se menaxherët e kontratave për çdo raport të punëve të sqarojnë arsyet e vonesave. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
12.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle në procesin e vlerësimit të ofertave, në mënyrë që përzgjedhja e fituesve të bëhet vetëm pasi të jenë plotësuar kërkesat e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit.	Edhe këtë vit janë identifikuar mangësi.	Nuk ka filluar zbatimi
13.	Çështjet e përbashkëta	Kryetari duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet/kategoritë adekuate të buxhetit (apo të ridestinohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme), dhe që pagesa e regjistrimi i shpenzimeve të bëhet në mënyrë të drejtë dhe saktë sipas kodeve ekonomike adekuate.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
14.	Pasuritë	Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara me lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
15.	Pasuritë	Kryetari duhet të sigurojë se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.	Janë ndërmarrë disa veprime në inventarizimin e pasurisë.	I zbatuar
16.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për Llogaritë e Arkëtueshme në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
17.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës ruajnë gjithë dokumentacionin e nevojshëm për llogaritë e arkëtueshme të taksës në biznes dhe të sigurojë funksionalizimin e sistemit të menaxhimit të taksës në biznes. Po ashtu duhet të merren të gjitha masat ligjore për trajtimin e borxheve në taksat në biznes.	Situatë e njëjtë është edhe në vitin 2023.	Nuk ka filluar zbatimi
18.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimit të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi

19.	Obligimet e papaguara	Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për obligimet e pa paguara në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.	Edhe këtë vit janë hasur gabime në prezantim të obligimeve në PVF.	Nuk ka filluar zbatimi
20.	Obligimet e papaguara	Kryetari duhet të sigurojë planifikim më të mirë të alokimit dhe zotimit të mjeteve si dhe iniciimi i procedurave të shpenzimeve të realizohet vetëm kur mjetet janë në dispozicion me qëllim të eliminimit të vonesave për pagesat e faturave apo të shmangies së padive eventuale nga operatorët ekonomik. Po ashtu, të forcojë që të gjitha obligimet të paguhen në afatin ligjor prej 30 ditësh.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
21.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari duhet të sigurojë që sa më parë të zhvilloj procedurat për auditor, për plotësimin me staf të mjaftueshëm, bazuar në rregulloren për themelimin e Njësisë për Auditimin e Brendshëm.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Agron Fetiu, Ndhmës Auditor i Përgjithshëm

Ramadan Gashi, Drejtor i Auditimit

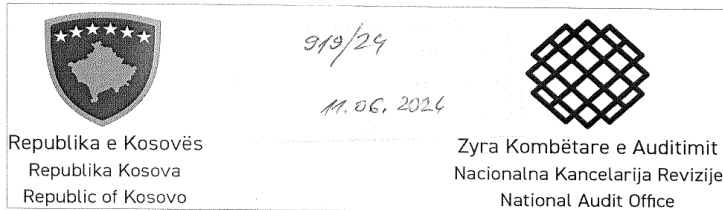
Ilir Abazi, Udhëheqës i ekipit

Ardian Bytyqi, Anëtar i ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **KK-Vushtrri** për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; DRAFT-RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE
- VJETORE TË KOMUNËS SË VUSHTRRISË PËR VITIN 2023
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Ferid Idrizi, Kryetar i Komunës së Vushtrrisë

Data: 11.06.2024

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁸ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁹, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Për Kontratën publike Asfaltimi i rrugës Vesekovac-Sllakoc në vlerë 110,000€, Kontrata publike për Ndërtimin e rrugëve lokale në 7 fshatra Lot 2, në vlerë 108,157€, për Kontratën publike për Ndërtimin e objektit të zyrave të administratës në QKMF, në vlerë 174,933€, Kontrata publike për Renovimin e palestrës sportive Jeton Tërstena, në vlerë 48,260€, Për kontratën e punëve për Ndërtimi i rrethojave të fushave sportive dhe oborreve në shkolla në vlerë 31,498€.
- ⁶ Kontrata për Ndërtimin e trotuareve në fshatrat Prelluzhë, Bukosh dhe Stanoc i Poshtëm në vlerë 83,400€, Kontrata për Ndërtimin e parqeve dhe hapësirave publike në fshatin Stanoc në vlerë 65,184€, Kontrata e punëve Ndërtimi i kanalizimeve Lot 1 në vlerë 506,130€, Kontrata publike për Ndërtimin e kanalizimeve në vlerë 579,486€, dhe Kontrata e punëve për Renovimin e shkollave sipas lot 1 deri lot 4 në vlerë 59,873€.
- ⁷ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁸ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁹ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.